



CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/150/2003

ZAUFANIE DO POLITYKÓW WE WRZEŚNIU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, WRZESIEŃ 2003

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- Największym zaufaniem społecznym (79%) niezmiennie cieszy się prezydent Aleksander Kwaśniewski. Drugi miesiąc z rzędu wiceliderem rankingu zaufania jest Jan Rokita (49%). Na trzecim miejscu plasuje się Lech Kaczyński (42%), który minimalnie wyprzedza Marka Borowskiego, Jarosława Kaczyńskiego, Józefa Oleksego i Donalda Tuska (po 41% deklaracji zaufania) oraz Jarosława Kalinowskiego (40%).
- Politykiem najczęściej budzącym nieufność badanych jest premier Leszek Miller (56%). Duża część ankietowanych nie ufa także Leszkowi Balcerowiczowi (51%) oraz Andrzejowi Lepperowi (47%). We wrześniu do ścisłej czołówki polityków najczęściej spotykających się z nieufnością badanych dołączyła Aleksandra Jakubowska. Nie ufa jej blisko dwie piąte respondentów (39%).
- Wrzesień nie przyniósł wielu zmian w społecznym odbiorze polityków. W ocenie ankietowanych najbardziej zyskali przedstawiciele sejmowej komisji badającej tzw. sprawę Rywina - Tomasz Nałęcz i Jan Rokita (wzrost zaufania odpowiednio o 6 i 5 punktów procentowych). Natomiast największe pogorszenie notowań w stosunku do sierpnia rejestrujemy w przypadku szefowej gabinetu politycznego premiera Aleksandry Jakubowskiej (6-punktowy spadek zaufania i 11-punktowy wzrost nieufności). Gorsze niż przed miesiącem są także notowania premiera Leszka Millera (spadek zaufania o 5 punktów i wzrost nieufności o 3 punkty) oraz Andrzeja Lepera (spadek zaufania i wzrost nieufności po 4 punkty).

Koniec wakacji i początek września trudno zaliczyć do okresu politycznej kanikuly. W SLD rozpoczął się proces weryfikacji członków, mający oczyścić szeregi tego ugrupowania z osób nieuczciwych. W PSL część działaczy wystosowała list do przewodniczącego partii i publicznie wezwała go do ustąpienia z tej funkcji. Z kolei liderzy PO przystąpili do ofensywy politycznej, zapowiedzieli chęć wprowadzenia zmian w konstytucji, a także ogłosili projekt reformy finansów publicznych. Trwały kolejne zeznania przed sejmową komisją badającą tzw. sprawę Rywina. Na początku września ujawniono fakty stawiające w złym świetle osoby z najbliższego otoczenia premiera. W prasie pojawiły się także inne doniesienia niekorzystne dla rządu lub poszczególnych jego członków, np. informacja NIK o tym, że „raport otwarcia” rządu Leszka Millera, w którym nowy gabinet obciążał odpowiedzialnością ekipę Jerzego Buzka za katastrofalny stan państwowych spółek, jest niezgodny z faktami. Na nie najlepszą atmosferę polityczną w kraju niewątpliwie rzutowała także trudna sytuacja na rynku pracy, w tym szczególnie strajki w górnictwie. Wszystko to mogło mieć wpływ na społeczne postrzeganie poszczególnych polityków¹.

ZAUFANIE I NIEUFNOŚĆ

Już od kilku lat politykiem cieszącym się największym zaufaniem społecznym niezmiennie pozostaje Aleksander Kwaśniewski. Także we wrześniu zaufanie do obecnego prezydenta jest najwyższe - ufa mu 79% ankietowanych. Pod tym względem Aleksander Kwaśniewski wciąż zdecydowanie dystansuje wszystkich pozostałych polityków uwzględnionych w naszych badaniach.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia”(160) przeprowadzono w dniach 5-8 września 2003 roku na liczącej 1105 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1. Stosunek do polityków we wrześniu 2003

Politycy	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	IX 2003	zmiana od VIII 2003	IX 2003	zmiana od VIII 2003		
	w procentach					
A. Kwaśniewski	79	0	10	0	9	0
J. Rokita	49	+5	22	-2	14	10
L. Kaczyński	42	+3	27	0	21	4
M. Borowski	41	-1	19	0	16	18
J. Kaczyński	41	+3	27	-1	20	5
J. Oleksy	41	0	29	+2	19	5
D. Tusk	41	+3	16	0	18	20
J. Kalinowski	40	-1	27	+2	19	8
A. Lepper	34	-4	47	+4	14	1
T. Nałęcz	32	+6	17	+2	16	30
J. Hausner	29	0	17	+3	15	32
K. Janik	27	+1	22	-2	18	26
J. Szmajdziński	26	+1	17	0	18	32
D. Waniek	26	0	24	+4	18	27
L. Balcerowicz	25	+1	51	-3	14	3
L. Miller	25	-5	56	+3	15	1
L. Pastusiak	24	+1	14	0	17	38
A. Zoll	24	+1	4	-1	12	54
Z. Gilowska	23	+2	12	-1	8	52
A. Jakubowska	21	-6	39	+11	16	17
M. Pol	21	+1	31	0	17	24
W. Frasyniuk	20	+1	18	-1	15	40
R. Giertych	15	-1	31	0	11	38
M. Dyduch	9	+2	13	-1	11	62

Pominięto „trudno powiedzieć”

Tabela 2. Zmiany **zaufania** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																	
	2002										2003							
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach																	
L. Balcerowicz	21	19	19	24	22	21	21	21	21	22	22	25	22	24	22	28	24	25
M. Borowski	37	37	38	40	35	38	41	42	38	40	42	42	40	37	34	40	42	41
M. Dyduch	-	3	-	-	3	4	-	-	-	-	-	-	6	4	5	8	7	9
W. Frasyniuk	15	17	14	14	19	17	14	15	12	14	14	16	19	17	15	19	19	20
R. Giertych	-	8	9	8	13	12	-	13	12	13	14	13	14	14	12	16	16	15
Z. Gilowska	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	21	23
J. Hausner	12	10	11	16	14	14	14	15	14	12	19	20	21	21	19	30	29	29
A. Jakubowska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22	26	-	-	-	28	27	21
K. Janik	29	29	32	26	32	33	30	29	29	29	30	28	25	23	25	25	26	27
J. Kaczyński	-	-	-	-	-	-	-	47	-	-	45	-	48	38	43	47	38	41
L. Kaczyński	57	55	55	54	55	59	54	55	55	55	49	54	-	40	45	47	39	42
J. Kalinowski	52	52	43	51	46	48	51	49	47	48	47	36	38	41	40	42	41	40
A. Kwaśniewski	77	79	79	79	78	82	83	81	82	82	82	81	72	77	74	78	79	79
A. Lepper	38	45	38	40	39	39	35	37	37	37	43	41	37	39	39	42	38	34
L. Miller	50	53	47	45	45	44	46	47	36	47	42	36	23	23	26	23	30	25
T. Nałęcz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	24	20	-	23	26	32
J. Oleksy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36	36	43	41	41
L. Pastusiak	20	22	22	18	22	21	22	21	21	20	22	22	21	20	20	21	23	24
M. Pol	28	31	28	26	30	23	23	24	17	22	21	18	18	16	18	18	20	21
J. Rokita	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34	38	36	-	45	44	49
J. Szmajdziński	-	21	27	20	23	23	24	24	23	23	20	21	19	21	22	21	25	26
D. Tusk	-	30	33	30	31	29	30	36	36	36	30	36	35	40	39	40	38	41
D. Waniek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22	23	23	29	26	26
A. Zoll	-	-	-	-	-	-	-	-	28	23	25	28	-	-	21	22	23	24

Tabela 3. Zmiany **nieufności** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																	
	2002									2003								
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach																	
L. Balcerowicz	59	59	62	54	58	56	56	56	55	52	54	50	54	52	52	48	54	51
M. Borowski	17	15	18	17	15	18	15	21	22	20	16	14	18	20	22	18	19	19
M. Dyduch	-	5	-	-	5	6	-	-	-	-	-	-	17	14	13	14	14	13
W. Frasyniuk	17	18	18	21	21	19	22	21	19	18	20	17	20	18	17	18	19	18
R. Giertych	-	17	15	14	16	16	-	24	22	23	22	30	33	31	30	30	31	31
Z. Gilowska	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	13	12
J. Hausner	9	9	11	9	17	14	12	13	17	15	15	16	18	17	16	14	14	17
A. Jakubowska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22	20	-	-	-	28	28	39
K. Janik	13	12	12	15	12	14	16	15	16	15	14	18	25	23	17	20	24	22
J. Kaczyński	-	-	-	-	-	-	-	21	-	-	20	-	22	29	22	23	28	27
L. Kaczyński	20	22	21	24	22	21	24	21	21	18	19	17	-	27	22	22	27	27
J. Kalinowski	19	18	27	21	20	21	20	21	21	19	24	29	27	27	25	25	25	27
A. Kwaśniewski	12	11	10	11	10	9	8	8	9	6	9	10	15	12	12	14	10	10
A. Lepper	45	34	46	44	42	41	45	46	43	45	39	41	44	42	42	42	43	47
L. Miller	33	28	31	37	32	36	33	32	42	34	38	42	55	59	57	58	53	56
T. Nałęcz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	14	19	-	17	15	17
J. Oleksy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	29	24	27	29
L. Pastusiak	12	14	13	16	12	12	13	15	13	11	13	12	16	18	14	14	14	14
M. Pol	14	15	16	20	15	26	29	23	30	25	29	33	36	36	28	33	31	31
J. Rokita	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	25	24	-	24	24	22
J. Szmajdziński	-	14	12	15	12	13	17	14	14	15	16	15	19	16	15	16	17	17
D. Tusk	-	27	23	23	24	25	26	22	21	17	21	17	17	16	15	16	16	16
D. Waniek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	24	23	18	20	24
A. Zoll	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	7	5	-	-	6	5	5	4

We wrześniu, podobnie jak przed miesiącem, drugie miejsce w rankingu społecznego zaufania zajmuje Jan Rokita, któremu ufa blisko połowa badanych (49%). Na kolejnych pozycjach - z niemal takim samym wynikiem, jeśli chodzi o „zasięg” społecznego zaufania - plasują się: Lech Kaczyński (42%), Marek Borowski, Jarosław Kaczyński, Józef Oleksy i Donald Tusk (po 41% deklaracji zaufania) oraz Jarosław Kalinowski, któremu ufa minimalnie mniej osób (40%). Zamykający pierwszą dziesiątkę polityków relatywnie najczęściej darzonych zaufaniem Andrzej Lepper oraz Tomasz Nałęcz cieszą się zaufaniem około jednej trzeciej badanych (odpowiednio: 34% i 32%).

Listę polityków najczęściej budzących nieufność otwiera premier Leszek Miller, któremu nie ufa ponad połowa respondentów (56%). Z dużą nieufnością badanych tradycyjnie już spotykają się także Leszek Balcerowicz (51%) oraz Andrzej Lepper (47%). W ścisłej czołówce tego rankingu znalazła się w tym miesiącu także Aleksandra Jakubowska, której nie ufa blisko dwie piąte ankietowanych (39%). Z nieufnością znacznej części respondentów spotykają się ponadto: Marek Pol, Roman Giertych (po 31% deklaracji nieufności) oraz Józef Oleksy (29%).

Początek września nie przyniósł wielu zmian w społecznym odbiorze polityków. W ocenie badanych znacząco zyskali od poprzedniego pomiaru jedynie przedstawiciele sejmowej komisji badającej tzw. sprawę Rywina - jej przewodniczący Tomasz Nałęcz oraz jeden z najbardziej aktywnych członków tego gremium Jan Rokita. W okresie dzielącym ostatnie sondaże zaufanie do wicemarszałka Sejmu wzrosło o 6 punktów, zarazem jednak nieznacznie (o 2 punkty) zwiększyła się grupa badanych, którzy mu nie ufają. Należy zaznaczyć, że na zmiany te nie miały wpływu ostatnie publikacje prasowe wzywające Tomasza Nałęcza do odejścia z komisji w związku z tym, że jego żona jako szefowa Archiwów Państwowych opiniowała projekt noweli ustawy o RTV. Ta próba publicznego zdyskredytowania przewodniczącego sejmowej komisji śledczej miała miejsce już po realizacji naszego badania.

Równie znaczący wzrost zaufania rejestrujemy w przypadku Jana Rokity. Politykowi PO ufa obecnie większy odsetek badanych niż przed miesiącem (o 5 punktów), a liczba deklarujących do niego nieufność minimalnie zmalała (o 2 punkty). Obecne notowania Jana Rokity są najlepsze z dotychczasowych. W całej swej wieloletniej karierze politycznej nie był on tak dobrze odbierany przez opinię publiczną jak obecnie. W stosunku do marca br., kiedy to po dłuższej przerwie jego nazwisko ponownie znalazło się na naszej liście, zaufanie do Jana Rokity wzrosło o 15 punktów.

Do grona polityków, w przypadku których można mówić o pewnej, ale już bardzo niewielkiej poprawie notowań, zaliczają się ponadto: Jarosław i Lech Kaczyńscy, Donald Tusk (wzrost zaufania po 3 punkty) oraz Leszek Balcerowicz (spadek nieufności o 3 punkty).

Krótką jest też w tym miesiącu lista polityków, którzy wyraźnie stracili w ocenie badanych. W największym stopniu dotyczy to szefowej gabinetu politycznego premiera Aleksandry Jakubowskiej, której wiarygodność, jak można sądzić głównie w związku z przebiegiem śledztwa i ostatnimi ustaleniami sejmowej komisji badającej tzw. sprawę Rywina, bardzo wyraźnie spadła. W porównaniu z sierpniowym pomiarem odsetek badanych deklarujących zaufanie do Aleksandry Jakubowskiej zmalał o 6 punktów, jednocześnie zaś zdecydowanie wzrosła (o 11 punktów) liczba tych, którzy jej nie ufają.

Gorsze niż przed miesiącem są także obecne notowania premiera. Po sierpniowej poprawie ocen we wrześniu zaufanie do Leszka Millera spadło o 5 punktów procentowych, zarazem nieco przybyło (o 3 punkty) osób deklarujących nieufność. W porównywalnym stopniu pogorszyły się oceny Andrzeja Leppera. Zaufanie do szefa Samoobrony zmalało o 4 punkty, jednocześnie nieco wzrósł (również o 4 punkty) odsetek tych, którzy mu nie ufają. Niewielkie pogorszenie notowań rejestrujemy jeszcze tylko w przypadku Danuty Waniek. Niekorzystna zmiana w dotychczasowych ocenach szefowej KRRiTV wyraża się 4-punktowym wzrostem nieufności.

Notowania pozostałych uwzględnionych w naszym badaniu przedstawicieli sceny politycznej od ubiegłego miesiąca nie zmieniły się znacząco.

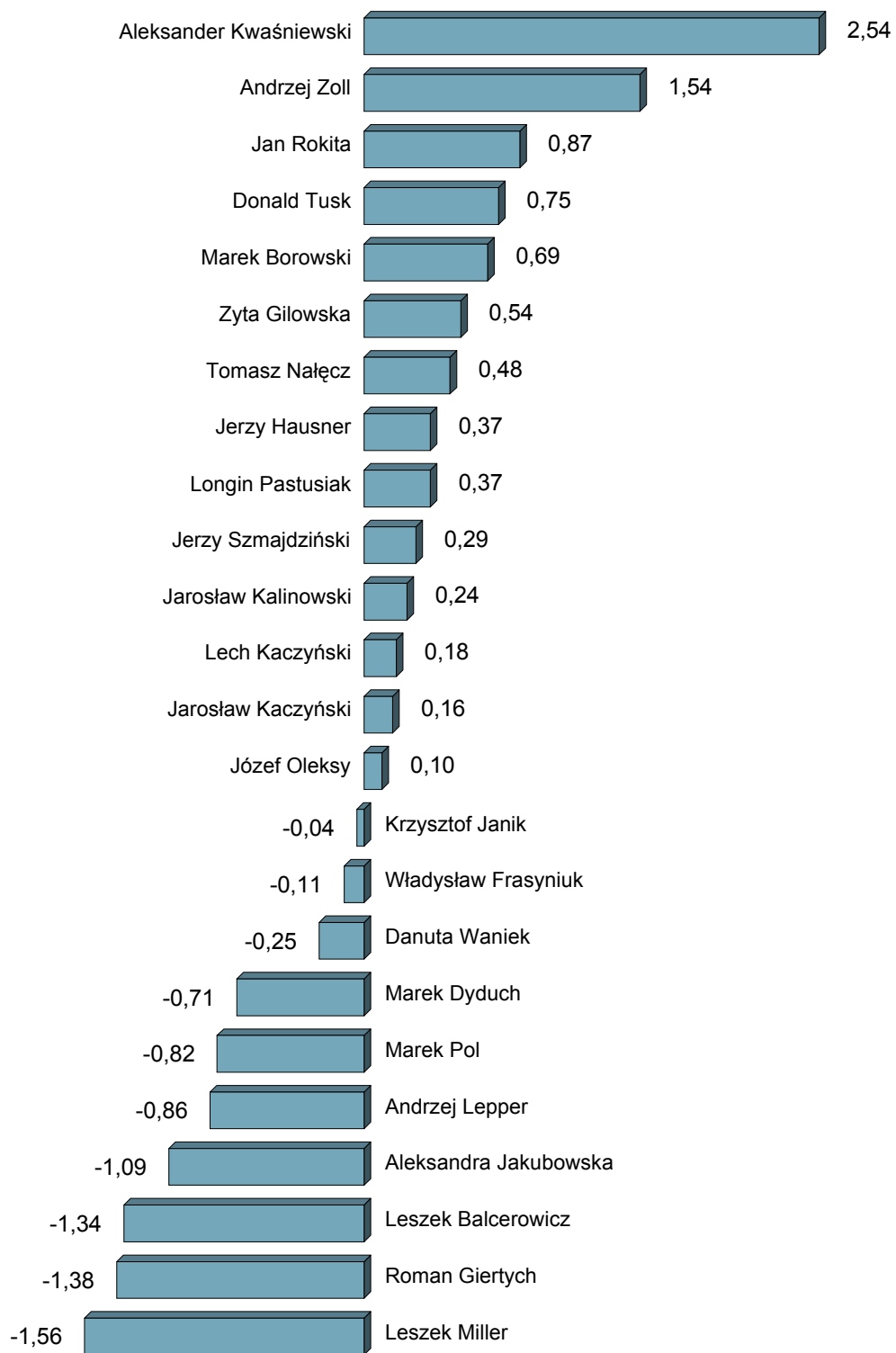
ŚREDNIE OCEN

W naszym sondażu badani oceniają poszczególnych polityków posługując się jedenastopunktową skalą, której skrajne punkty można określić z jednej strony jako głęboką nieufność (-5), z drugiej zaś jako bardzo duże zaufanie (+5). Omawiane wyżej dane informowały o „zasięgu” społecznego zaufania i nieufności. Prezentowane były łączne odsetki badanych wyrażających zaufanie (wskazania punktów od +1 do +5), obojętność (0) lub nieufność (od -1 do -5). Dane te odnosiły się do ogółu respondentów. Natomiast średnia ocen jest syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień do poszczególnych polityków, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia ich znajomości.

Także analiza średnich ocen potwierdza, że najbardziej jednoznacznie pozytywnie odbieranym politykiem jest Aleksander Kwaśniewski (2,54). Drugie miejsce w rankingu średnich, z bardzo dużą jednak stratą do prezydenta, zajmuje rzecznik praw obywatelskich Andrzej Zoll (1,54). Trzecią lokatę pod względem wartości średniej ocen uzyskał w tym miesiącu Jan Rokita (0,87) - polityk darzony zaufaniem znacznie częściej niż Andrzej Zoll, ale zarazem relatywnie często spotykający się także z nieufnością badanych. Kolejne miejsca w tym rankingu, z dość zbliżoną średnią ocen, zajmują Donald Tusk (0,75) oraz Marek Borowski (0,69). Do polityków, którzy, jak wskazuje wartość średniej, postrzegani są wyraźnie pozytywnie - w ich ocenie zaufanie znacznie przeważa nad nieufnością - zaliczają się także Zyta Gilowska (0,54) oraz Tomasz Nałęcz (0,48). Niższą średnią, niemniej jednak również świadczącą o istotnej przewadze pozytywnych nastawień, uzyskali ponadto wicepremier Jerzy Hausner oraz marszałek Senatu Longin Pastusiak (po 0,37).

Gorsze niż przed miesiącem notowania premiera sprawiły, że również pod względem wartości średnich ocen Leszek Miller ponownie jest najgorzej odbierany przez badanych (-1,56). Nieco lepiej, choć również bardzo negatywnie, postrzegani są Roman Giertych (-1,38) oraz Leszek Balcerowicz (-1,34). Do grona najgorzej ocenianych polityków dołączyła w tym miesiącu Aleksandra Jakubowska (-1,09). Bardzo niską średnią, świadczącą o zdecydowanej przewadze ocen negatywnych nad pozytywnymi, mają także: Andrzej Lepper (-0,86), Marek Pol (-0,82) oraz Marek Dyduch (-0,71).

RYS. 1. ŚREDNIA OCEN WE WRZEŚNIU 2003



W porównaniu z sierpniem relatywnie najbardziej wzrosła średnia ocen Jana Rokity (o 0,32 punktu). W niewiele mniejszym stopniu - mimo stosunkowo niedużych zmian w liczbie deklaracji zaufania i nieufności - poprawiły się również całościowe oceny Leszka Balcerowicza oraz rozpoznawanego przez dość wąską grupę badanych Marka Dyducha (po 0,29 punktu). Tylko nieco mniej w ocenie ankietowanych zyskali zaliczający się także do stosunkowo mało znanych polityków: Władysław Frasyniuk, Krzysztof Janik (po 0,25 punktu) oraz Zyta Gilowska (0,24). Na marginesie warto zauważyć, że wrześniowa poprawa notowań Tomasza Nałęcza w większym stopniu wyraża się we wzroście liczby deklaracji zaufania niż w różnicy średnich ocen, która okazuje się niewielka (wzrost wartości średniej o 0,14 punktu).

Tabela 4. Zmiany średniej ocen

Politycy (uszeregowanie według kierunku i wielkości zmian)	Sierpień 2003	Wrzesień 2003	Różnica
Jan Rokita	0,55	0,87	0,32
Leszek Balcerowicz	-1,63	-1,34	0,29
Marek Dyduch	-1,00	-0,71	0,29
Andrzej Zoll	1,27	1,54	0,27
Władysław Frasyniuk	-0,36	-0,11	0,25
Krzysztof Janik	-0,29	-0,04	0,25
Zyta Gilowska	0,30	0,54	0,24
Jerzy Szmajdziński	0,09	0,29	0,20
Tomasz Nałęcz	0,34	0,48	0,14
Aleksander Kwaśniewski	2,43	2,54	0,11
Donald Tusk	0,65	0,75	0,10
Longin Pastusiak	0,31	0,37	0,06
Marek Pol	-0,82	-0,82	0
Jarosław Kaczyński	0,19	0,16	-0,03
Lech Kaczyński	0,22	0,18	-0,04
Roman Giertych	-1,29	-1,38	-0,09
Jerzy Hausner	0,53	0,37	-0,16
Jarosław Kalinowski	0,41	0,24	-0,17
Danuta Waniek	-0,07	-0,25	-0,18
Marek Borowski	0,88	0,69	-0,19
Józef Oleksy	0,29	0,10	-0,19
Andrzej Lepper	-0,63	-0,86	-0,23
Leszek Miller	-1,16	-1,56	-0,40
Aleksandra Jakubowska	-0,47	-1,09	-0,62

W ciągu ostatnich tygodni dzielących kolejne pomiary zdecydowanie najbardziej pogorszyła się średnia ocen Aleksandry Jakubowskiej (spadek wartości średniej o 0,62 punktu). Odnotowane wyżej niekorzystne zmiany w poziomie zaufania i nieufności istotnie zaważyły także na całościowej ocenie premiera Leszka Millera (spadek średniej o 0,40 punktu). W dużo mniejszym stopniu pogorszył się bilans ocen Andrzeja Leppera (różnica średnich wynosi -0,23 punktu). Do polityków, którzy - jak wskazują różnice średnich - nieco stracili w opinii badanych zaliczają się także: Józef Oleksy, Marek Borowski, Danuta Waniek, Jarosław Kalinowski i Jerzy Hausner. Zmiany te są jednak niewielkie.

★

★

★

Można sądzić, że tzw. sprawa Rywina wciąż pozostaje wydarzeniem silnie wpływającym na sytuację na naszej scenie politycznej, a także na postrzeganie poszczególnych polityków. Od poprzedniego pomiaru znacząco zyskali w ocenie badanych jedynie przedstawiciele sejmowej komisji badającej tę sprawę - przewodniczący Tomasz Nałęcz oraz jeden z najbardziej aktywnych jej członków Jan Rokita. Natomiast w największym stopniu straciła na zaufaniu społecznym szefowa gabinetu politycznego premiera Aleksandra Jakubowska.

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA

A N E K S

Tabela 1. Stosunek do Aleksandry Jakubowskiej

(%)

	Niefunność	Obojętność	Zaufanie	Trudno powiedzieć	Niezna- mość	Liczba osób
Ogółem	39	16	21	7	17	1100
Płeć						
Mężczyźni	43	18	20	6	13	526
Kobiety	36	14	22	8	20	575
Wiek						
18-24 lat	27	23	22	5	23	170
25-34	36	19	25	6	14	202
35-44	48	15	18	7	11	196
45-54	49	13	17	9	13	222
55-64	36	18	26	8	13	133
65 lat i więcej	34	7	21	8	29	178
Miejsce zamieszkania						
Wieś	31	14	20	9	26	404
Miasto do 20 tys.	40	16	26	7	10	136
20-100 tys.	46	11	21	8	14	216
101-500 tys.	43	21	21	3	11	214
501 tys. i więcej mieszk.	45	19	20	8	9	130
Wykształcenie						
Podstawowe	28	11	21	8	31	300
Zasadnicze zawodowe	34	17	23	6	21	274
Średnie	44	18	21	9	8	408
Wyższe	62	16	18	3	1	119
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	64	19	15	2	0	84
Prac. umysł. niż. szczebla	45	19	20	9	7	99
Pracownicy fiz.- umysł.	42	17	19	8	13	103
Robotnicy wykwalifikowani	42	18	24	5	11	81
Robotnicy niewykwalifik.	35	13	22	5	24	58
Rolnicy	31	16	21	10	22	42
Pracujący na własny rach.	56	12	17	9	6	54
Bierni zawodowo						
Renciści	30	13	18	11	27	128
Emeryci	39	12	23	8	18	190
Uczniowie i studenci	32	22	20	6	21	86
Bezrobotni	27	15	27	6	24	120
Gospodynie domowe i inni	29	16	23	7	25	55
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	49	18	16	8	9	170
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	38	22	26	2	11	90
sekt. pryw. poza rolnict.	50	14	18	6	11	214
prywatnym gośp. rolnym	28	14	22	11	25	46
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	42	10	20	6	22	131
300-399	28	22	16	7	27	88
400-599	40	15	21	5	18	188
600-800	38	13	25	7	17	198
Powyżej 800 zł	51	18	23	5	3	183
Ocena własnych war. mater.						
Złe	36	16	16	9	24	312
Średnie	39	14	22	7	18	491
Dobre	42	18	25	6	9	298
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	47	9	16	8	21	74
Raz w tygodniu	40	16	19	8	18	551
1-2 razy w miesiącu	38	14	21	6	21	160
Kilka razy w roku	39	19	26	6	11	204
W ogóle nie uczestniczy	34	17	24	9	16	110
Poglądy polityczne						
Lewica	32	21	37	3	6	215
Centrum	38	19	20	8	15	345
Prawica	64	10	15	3	8	280
Trudno powiedzieć	20	12	15	14	38	259

Tabela 2. Stosunek do **Andrzeja Leppera**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Trudno powiedzieć	Nieznajomość	Liczba osób
Ogółem	47	14	34	4	1	1100
Płeć						
Mężczyźni	47	16	35	2	0	526
Kobiety	47	12	34	6	1	575
Wiek						
18-24 lat	45	16	36	3	0	170
25-34	53	15	30	2	0	202
35-44	52	19	26	3	0	196
45-54	45	13	36	6	0	222
55-64	41	13	43	2	1	133
65 lat i więcej	43	7	38	8	4	178
Miejsce zamieszkania						
Wieś	31	12	49	6	2	404
Miasto do 20 tys.	44	15	34	7	0	136
20-100 tys.	59	13	25	2	0	216
101-500 tys.	56	16	25	2	0	214
501 tys. i więcej mieszk.	62	17	19	2	0	130
Wykształcenie						
Podstawowe	31	10	51	6	2	300
Zasadnicze zawodowe	33	16	46	4	1	274
Średnie	59	16	21	3	0	408
Wyższe	76	13	10	1	0	119
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	76	17	6	1	0	84
Prac. umysł. niż. szczebla	63	17	17	3	0	99
Pracownicy fiz.- umysł.	48	17	29	5	0	103
Robotnicy wykwalifikowani	45	21	31	3	0	81
Robotnicy niewykwalifik.	36	16	47	2	0	58
Rolnicy	13	14	66	5	2	42
Pracujący na własny rach.	61	13	22	4	0	54
Bierni zawodowo						
Renciści	37	14	42	5	3	128
Emeryci	45	8	38	6	2	190
Uczniowie i studenci	47	16	34	3	0	86
Bezrobotni	41	11	43	5	0	120
Gospodynie domowe i inni	37	12	48	3	0	55
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	59	16	21	4	0	170
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	55	17	26	2	0	90
sekt. pryw. poza rolnict.	53	17	28	2	0	214
prywatnym gośp. rolnym	16	13	67	5	0	46
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	31	10	56	3	0	131
300-399	34	10	51	5	0	88
400-599	45	16	34	5	1	188
600-800	48	15	31	5	0	198
Powyżej 800 zł	69	12	17	1	1	183
Ocena własnych war. mater.						
Złe	38	12	44	5	0	312
Średnie	44	15	35	5	1	491
Dobre	61	13	24	2	0	298
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	53	8	29	7	2	74
Raz w tygodniu	42	15	39	5	0	551
1-2 razy w miesiącu	43	16	38	3	0	160
Kilka razy w roku	57	14	26	3	0	204
W ogóle nie uczestniczy	57	12	28	2	2	110
Poglądy polityczne						
Lewica	56	14	30	0	0	215
Centrum	43	17	38	2	0	345
Prawica	57	12	28	2	0	280
Trudno powiedzieć	32	13	40	12	3	259

Tabela 3. Stosunek do Leszka Millera

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Trudno powiedzieć	Nieznajomość	Liczba osób
Ogółem	56	15	25	3	1	1100
Płeć						
Mężczyźni	59	14	25	2	0	526
Kobiety	54	17	24	4	1	575
Wiek						
18-24 lat	53	20	23	3	0	170
25-34	62	14	21	2	0	202
35-44	60	16	22	2	1	196
45-54	62	16	19	3	0	222
55-64	54	9	35	3	0	133
65 lat i więcej	44	15	31	8	2	178
Miejsce zamieszkania						
Wieś	52	19	23	5	2	404
Miasto do 20 tys.	50	16	27	7	0	136
20-100 tys.	62	13	23	2	0	216
101-500 tys.	58	12	28	2	0	214
501 tys. i więcej mieszk.	64	12	22	1	0	130
Wykształcenie						
Podstawowe	50	15	27	7	1	300
Zasadnicze zawodowe	56	16	27	1	0	274
Średnie	58	16	22	3	0	408
Wyższe	69	11	19	0	0	119
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	65	22	14	0	0	84
Prac. umysł. niż. szczebla	58	14	26	2	0	99
Pracownicy fiz.- umysł.	67	17	14	2	0	103
Robotnicy wykwalifikowani	62	15	21	3	0	81
Robotnicy niewykwalifik.	56	19	23	2	0	58
Rolnicy	46	14	31	7	2	42
Pracujący na własny rach.	66	5	26	3	0	54
Bierni zawodowo						
Renciści	47	23	23	4	3	128
Emeryci	51	10	34	6	0	190
Uczniowie i studenci	57	21	18	3	1	86
Bezrobotni	54	10	32	4	0	120
Gospodynie domowe i inni	58	15	24	2	2	55
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	65	14	20	2	0	170
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	49	23	27	1	0	90
sekt. pryw. poza rolnict.	68	12	18	2	0	214
prywatnym gośp. rolnym	45	17	32	6	0	46
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	55	23	18	4	0	131
300-399	43	20	31	4	2	88
400-599	58	12	25	4	1	188
600-800	57	13	27	3	0	198
Powyżej 800 zł	61	11	27	1	0	183
Ocena własnych war. mater.						
Złe	56	17	23	4	1	312
Średnie	57	16	22	4	1	491
Dobre	56	11	31	2	0	298
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	60	10	20	8	1	74
Raz w tygodniu	59	16	22	3	1	551
1-2 razy w miesiącu	54	17	26	3	0	160
Kilka razy w roku	57	14	28	2	0	204
W ogóle nie uczestniczy	46	17	33	5	0	110
Poglądy polityczne						
Lewica	37	15	48	0	0	215
Centrum	59	16	24	1	0	345
Prawica	77	10	12	1	0	280
Trudno powiedzieć	47	20	19	11	2	259

Tabela 4. Stosunek do **Tomasza Nałęcz**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Trudno powiedzieć	Nieznajomo- ść	Liczba osób
Ogółem	17	16	32	6	30	1100
Płeć						
Mężczyźni	20	19	37	6	19	526
Kobiety	14	13	27	6	40	575
Wiek						
18-24 lat	11	18	25	5	41	170
25-34	21	18	27	4	30	202
35-44	21	21	24	4	30	196
45-54	18	18	34	11	19	222
55-64	16	12	45	1	26	133
65 lat i więcej	11	8	38	7	36	178
Miejsce zamieszkania						
Wieś	17	13	24	7	39	404
Miasto do 20 tys.	13	20	31	5	31	136
20-100 tys.	17	11	39	6	26	216
101-500 tys.	20	18	34	4	24	214
501 tys. i więcej mieszk.	15	27	37	5	17	130
Wykształcenie						
Podstawowe	13	11	28	5	44	300
Zasadnicze zawodowe	16	13	28	8	35	274
Średnie	17	20	34	6	23	408
Wyższe	28	24	41	2	6	119
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	22	26	42	1	8	84
Prac. umysł. niż. szczebla	12	24	41	6	17	99
Pracownicy fiz.- umysł.	18	15	26	7	34	103
Robotnicy wykwalifikowani	24	30	17	7	22	81
Robotnicy niewykwalifik.	21	18	17	3	42	58
Rolnicy	18	12	25	2	43	42
Pracujący na własny rach.	29	17	33	9	12	54
Bierni zawodowo						
Renciści	11	11	34	6	37	128
Emeryci	15	10	41	7	27	190
Uczniowie i studenci	11	16	34	3	35	86
Bezrobotni	16	12	22	8	42	120
Gospodynie domowe i inni	12	14	24	8	42	55
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	23	23	33	6	14	170
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	9	16	36	4	35	90
sekt. pryw. poza rolnict.	22	24	25	5	23	214
prywatnym gośp. rolnym	16	15	25	2	42	46
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	19	11	25	7	38	131
300-399	13	6	26	6	48	88
400-599	16	19	30	2	33	188
600-800	17	18	34	6	26	198
Powyżej 800 zł	19	21	45	3	12	183
Ocena własnych war. mater.						
Złe	15	13	27	8	37	312
Średnie	17	17	31	5	30	491
Dobre	19	19	36	4	21	298
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	12	12	27	11	38	74
Raz w tygodniu	17	15	31	5	32	551
1-2 razy w miesiącu	17	21	29	4	28	160
Kilka razy w roku	20	19	34	5	23	204
W ogóle nie uczestniczy	14	14	36	8	27	110
Poglądy polityczne						
Lewica	9	19	51	2	19	215
Centrum	19	18	31	7	26	345
Prawica	26	17	34	3	20	280
Trudno powiedzieć	10	12	14	10	54	259

Tabela 5. Stosunek do **Jana Rokity**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Trudno powiedzieć	Nieznajomo- ść	Liczba osób
Ogółem	22	14	49	5	10	1100
Płeć						
Mężczyźni	22	14	55	4	4	526
Kobiety	21	14	44	6	15	575
Wiek						
18-24 lat	21	20	43	5	11	170
25-34	24	16	49	3	8	202
35-44	21	18	50	5	6	196
45-54	18	13	57	7	5	222
55-64	28	12	46	3	11	133
65 lat i więcej	19	6	49	6	19	178
Miejsce zamieszkania						
Wieś	21	14	44	6	14	404
Miasto do 20 tys.	25	16	45	6	8	136
20-100 tys.	23	10	53	4	10	216
101-500 tys.	21	19	52	2	6	214
501 tys. i więcej mieszk.	17	15	60	5	3	130
Wykształcenie						
Podstawowe	18	10	46	6	20	300
Zasadnicze zawodowe	23	14	46	5	13	274
Średnie	24	15	52	5	3	408
Wyższe	19	22	57	2	1	119
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	16	23	61	0	0	84
Prac. umysł. niż. szczebla	18	15	59	5	2	99
Pracownicy fiz.- umysł.	26	13	44	7	9	103
Robotnicy wykwalifikowani	20	21	52	3	3	81
Robotnicy niewykwalifik.	22	24	34	0	20	58
Rolnicy	31	7	44	9	9	42
Pracujący na własny rach.	28	8	58	5	1	54
Bierni zawodowo						
Renciści	20	8	46	7	19	128
Emeryci	22	8	52	5	14	190
Uczniowie i studenci	20	16	54	4	7	86
Bezrobotni	20	21	40	7	11	120
Gospodynie domowe i inni	22	15	42	6	15	55
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	24	18	51	5	2	170
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	22	26	41	1	9	90
sekt. pryw. poza rolnict.	21	12	57	4	7	214
prywatnym gośp. rolnym	31	6	44	6	12	46
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	26	14	41	9	11	131
300-399	16	14	47	7	15	88
400-599	22	18	44	5	11	188
600-800	23	13	49	5	10	198
Powyżej 800 zł	23	12	59	3	3	183
Ocena własnych war. mater.						
Złe	24	12	44	6	13	312
Średnie	20	16	48	5	10	491
Dobre	21	14	57	3	5	298
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	12	8	54	10	16	74
Raz w tygodniu	22	15	50	4	9	551
1-2 razy w miesiącu	19	16	48	5	12	160
Kilka razy w roku	26	14	49	5	6	204
W ogóle nie uczestniczy	25	15	43	7	10	110
Poglądy polityczne						
Lewica	36	14	46	2	2	215
Centrum	24	17	47	5	7	345
Prawica	13	12	72	1	2	280
Trudno powiedzieć	16	13	31	12	28	259